

Director, XEVI XIRGO Subdirectors, JOSEP MARIA FLORES, LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP MARTINOY, CARLES RIBERA	SECCIONS: Política, PEPA MASÓ; Europa-Món, PILAR ESTEBAN; Economia, JOAN ARMENGOL; Opinió, TONI BROSA; Societat, CARLES SABATÉ; Cultura, Espectacles, JAUME VIDAL; Comunicació, GEMMA BUSQUETS; Disseny, MANEL CASTILLA; Fotografia, ROBERT RAMOS; Documentació, CARME TORNIS; Delegada a Madrid, MONTSE OLIVA; AVUI.CAT, JORDI PALMER; President del Consell Editorial, VICENT SANCHIS	REDACCIÓ I SEU SOCIAL: Tàpies, 2 - 08001 Barcelona CENTRALETA Tel. 93 316 39 00 ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80 - Fax: 972 18 64 40	PUBLICITAT: HERMES COMUNICACIONS, S.A. Santa Eugènia, 42. 17005 Girona. Tel.: 972 18 64 35 - Fax.: 972 18 64 10 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer resenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.
---	---	---	--

MEDITERRÀNIA ÉS L'ÚNICA EDITORIAL PRIVADA EXISTENT A LA PITIÛSA MAJOR

Josep-Lluís Carod-Rovira

Polític i escriptor

A Eivissa, Mediterrània

Atotes les ciutats mitjanes dels Països Catalans hi ha la *llibreria*, amb una funció simbòlica, aglutinadora de persones, iniciatives i neguits, un referent cívic i cultural, no sols comercial, sinó un lloc de reunió i de trobada, de tertúlia i conspiració. És l'indret on comprar el diari, xafardejar les novetats i fer-la petar amb altres clients, sovint estirant la conversa fins al bar de la vora. Normalment, aquests establiments van lligats a una persona al voltant de la qual gira tot. A Eivissa, la llibreria es diu Mediterrània i és, alhora, editorial.

EN UN GEST d'internacionalisme desacomplexat, Mediterrània, referent actiu de la catalanitat cultural a l'illa, està situada a l'avinguda d'Espanya, a Vila. Creada per Marià Mayans i Miquel Costa, és aquest darrer qui n'ha dut el rumb de la nau, durant els 20 anys de travessia, amb Lina Fiol. Aquest barbut de Corona ha teixit tota mena de complicitats, amb les institucions, l'Església, el món docent, etcètera, imprescindible en una aventura transversal com la seva: editar i vendre llibres en català, a Eivissa. Ell n'és l'ànima. Títular d'una bonhomia somrient, amb un punt de sornegueria pàgosa, va sovint ornat amb un ca-

pell que li dona una certa personalitat i exhibeix una incipient panxeta que delata una felicitat saludable. Hi deu contribuir la festa de *sa torrada*, l'àpat distès que, com un miracle, aplega cada any desenes de convidats de l'illa i algun de fora, del món de la cultura, la política, l'empresa, l'educació i la societat en general.

AQUESTA AVENTURA ha estat recollida a l'obra *20 anys fent país*, de Maria del Mar Joan i Marià. És l'única editorial privada existent a la Pitiüsa major, després que altres iniciatives similars hagin desaparegut o s'hagin establert a Mallorca. A Palma i a Barcelona és on, durant molt de temps, han hagut de publicar els autors eivissencs o formenterers. El 1991 arrencà amb llibres de cultura popular eivissenca, més tard llibre infantil, narrativa, teatre, poesia, per passar a biografies, arqueologia, història, guies turístiques... Ara són 22 les col·leccions que manté i, fins avui, ha publicat tants llibres com anys fa de la primera impremta que funcionà a l'illa: 165. Una mitjana de vuit llibres a l'any. D'ells és la primera guia de Formentera en llengua catalana, *Els morts. Les víctimes de la guerra civil a Eivissa i Formentera (1936-1939)* o l'èxitós *Cançons verdes i estribots bruts*.

MONTESOL

“La seva tenacitat empresarial al servei d'un compromís cívic i cultural li ha valgut la Menció d'Honor Sant Jordi (2000) que concedeix l'Institut d'Estudis Eivissencs”

EL BO I MILLOR de la intel·lectualitat eivissenca té algun lligam amb Mediterrània, ja sigui dirigit-hi col·leccions, com ara Fanny Tur, directora adjunta de l'Institut Ramon Llull, o Marià Torres, conseller de Política Educativa i Cultural del Consell d'Eivissa, o bé publicant-hi obres, com Bernat Joan, exsecretari de Política Lingüística de la Generalitat. La seva tenacitat empresarial al servei d'un compromís cívic i cultural li ha valgut la Menció d'Honor Sant Jordi (2000), de l'Institut d'Estudis Eivissencs, el premi a la Producció Cultural Illa d'Eivissa (2008), de l'Institut d'Estudis Balearics, i el premi Ramon Llull (2011) del govern balear.

NO TOT HA ESTAT, però, mel i sucre. Sempre recordaran aquella autoritat de la dreta local que s'expressà sense embuts: “Roig s'editor, roja sa directora de sa col·lecció i rojos es autors: no hi haurà subvenció”. No és estrany, vist el panorama que s'albira des del Puig des Molins, que el símbol de l'editorial sigui, precisament, una figura de moro, de pala o *de pic*, en expressió eivissenca, força estesa per les Pitiüses. Els fruits estan protegits per espines, i la planta, ben arrelada a la terra, resisteix totes les maltempades.

Lleig, pudent, llord, roín, carnús

Ramon Solsona

Periodista

Ja ens hem tret l'hivern del damunt. No ben bé, és clar, perquè les estacions astronòmiques no es corresponen del tot amb les meteorològiques. Però ja podem dir que som a la

primavera i això sempre és una invitació a l'optimisme. A més a més, aquesta nit s'ha fet aquella martingala tan empipadora del canvi d'hora oficial i la tarda d'avui ja tindrà una hora més de sol. La primavera és traïdora i sembla el país d'encostipats, d'acord, però és un temps radiant, més lluminós cada dia que passa. Jo l'esperava amb candeletes.

Ara quan una cosa no

agrada es diu que és odiosa. El verb odiar s'ha entaforat en el nostre vocabulari amb un èxit excessiu. La gent odia les bledes, odia els dilluns, odia la música llatina, odia les cortines verdes, odia el carril bici...

Jo no sento odi contra els hiverns, són una mena de mal necessari. Però aquest se m'ha fet inacceptable. Ha estat un hivern llarg, fred, lleig, empipador. Pudent, com diuen al

Camp de Tarragona d'algu pesat. Llord, com he sentit a Lleida per referir-se a un home lleig. Roín, que en la llengua col·loquial dels valencians és més usat que dolent. Carnús, com diuen al Pallars.

El carnús és la carn que queda adherida als ossos d'un animal escorxat i, per extensió, és una bèstia morta. Per això és també un insult que jo no dubto a aplicar a aquest hivern plujós,

nevós i mortificador.

Arriben les flors. Els parcs i els espais verds de Barcelona solen alegrar la vista amb combinacions florals variades, les pròpies de cada estació. A la Diagonal, per exemple, hi han plantat rosers i estic frisós per veure'n les primeres poncelles.

Als balcons de les cases, en canvi, pràcticament han desaparegut les plantes. És una llàstima. Els testos i les jardi-

neres encomanen alegria. Ara mateix observo que el ciclàmen s'apaguen amb dignitat després d'haver florit ininterrompudament durant tot aquest hivern poca-solta.

Ja esclaten els bulbs d'uns amarillís que d'aquí a uns quants dies faran un goig espantós. I a mitjan abril arribaran les orenetes —falciots, en realitat— per certificar el triomf definitiu de la primavera.